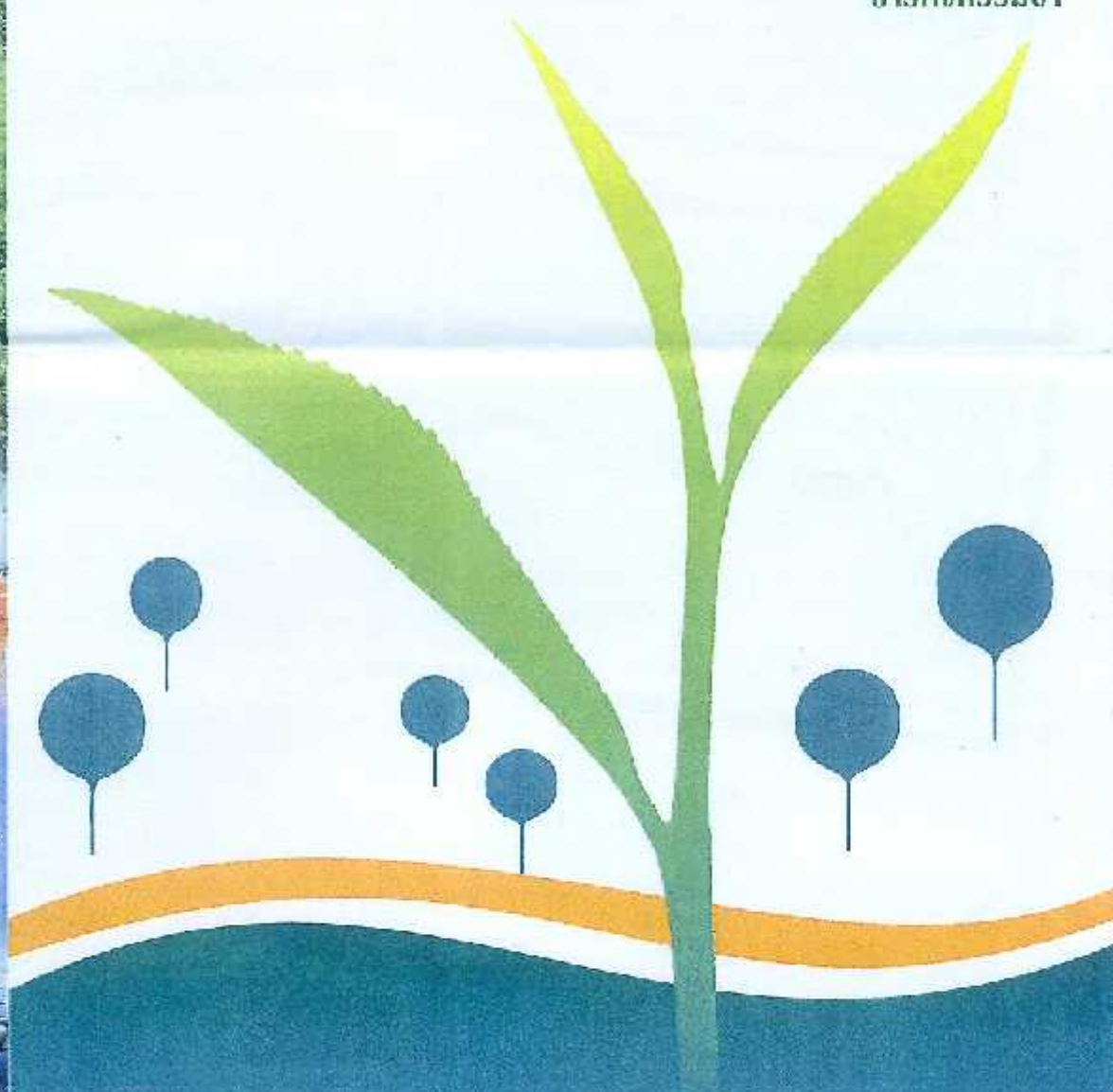

จดหมายข่าว มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
Newsletter
ชาTea
Mae Fah Luang University

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ตุลาคม-ธันวาคม 2553

แนะนำจดหมายข่าวชา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
โอกาสทางการตลาดของชาไทย
ชากับสุขภาพอ่อนเยาว์
แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาชาเชียงราย
พันธุ์ชาในประเทศไทย
ช่วงกิจกรรมชา

สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง 333 หมู่ 1 ต. แม่ฟ้าหลวง อ. แม่ฟ้าหลวง จ. เชียงราย 57100
โทรศัพท์ : 0-3391-6253 โทรสาร : 0-3391-6253 อีเมล : journal@mfu.ac.th www.mfu.ac.th/journal

โอกาสทางการตลาดของชาไทย

จักรีน วัชรวิวัฒน์
กรรมการผู้จัดการ บริษัท ชาวมิ่งดี จำกัด

Talk about tea ฉบับนี้
ประมูณหน้าเพื่อแนะนำผลิตภัณฑ์
เด็ดๆ ส่วนหนึ่งของชา จากการ
ประชุมระดมความคิด เรื่อง แนว
ทางขยายเครือข่ายการตลาดสร้าง
พัฒนาชาเขียวราย เมื่อวันศุกร์ที่
6 สิงหาคม 2553 ณ มหาวิทยาลัย
แม่ฟ้าหลวง หัวข้อ "โอกาสทาง

การตลาดของชาไทย" โดย คุณจักรีน วัชรวิวัฒน์ กรรมการผู้จัดการบริษัท
ชาวมิ่งดี จำกัด ซึ่งท่านได้กล่าวไว้ว่า "หัวใจสำคัญของการสร้างโอกาส
ทางการตลาดของชาไทยเห็น คือ การสร้างแบรนด์ (Brand)" ทั้งในการ
สร้างแบรนด์ของชาที่มีแนวโน้มทาง ดังนี้

1. สร้างอัตลักษณ์แบรนด์ของชาประเภทใด
 - ธรรมชาติ "ชา"
 2. เป็นเจ้าของ "คำหนึ่งคำ" ในความคิดของผู้บริโภคได้
 - "คิดถึงชา นึกถึงชาวมิ่งดี"
 3. แสดงความใส่ใจ "ผู้ที่ยกย่อง"
 - สร้างแบรนด์ให้เป็นที่รักผู้บริโภค "ชาวมิ่งดี คือ ผู้ที่เคารพผู้บริโภค"
 - ขยายสายสัมพันธ์กับภาคใต้แบบไร้รอยต่อโดยเน้นที่ "ชา" เท่านั้น หากเป็น
ผลิตภัณฑ์อื่นก็ให้แยกแบรนด์เป็น Brand ใหม่ (Non-Related)
 - ใช้กลยุทธ์ผลิตภัณฑ์โดยเน้น "นวัตกรรม" ดังเช่น "ชาวมิ่งดี" ที่มีการ
พัฒนา และ "คุณภาพที่เหนือกว่า"
- นอกจากนี้คุณจักรีน ได้กล่าวถึงแนวทางการวิจัยและพัฒนาเพื่อ
สร้างความสนใจให้กับผู้บริโภค 8 วิธี กล่าวคือ
1. สร้างวินัยเพื่อตนเองถูกคัดได้อย่างชัดเจน
 2. ต้องสร้างตลาดเฉพาะ
 3. ไม่ละเลยข้อบกพร่อง
 4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย
 5. ออกแสดงสินค้าอย่างตระหนักรู้
 6. เป็นสปอนเซอร์กิจกรรมท้องถิ่น
 7. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ (เช่น สื่อประชาสัมพันธ์ในวารสาร และ
เว็บไซต์ เป็นต้น)
 8. ทำการโฆษณา จุดซื้อ

ทั้งนี้ ผู้ที่สนใจสามารถนำเทคนิคด้านการตลาดของชาที่ได้อ่าน
ไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจของตนเองได้เพื่อประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมชาไทยในอนาคตต่อไป

ชาวมิ่งดี
m-poe@thaimint.com

Health Tea

ชากับสุขภาพช่องปาก

ปัจจุบันการดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ
การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ
การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ

การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ

สุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ
การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ
การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ

การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ
การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ
การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ

การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ
การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ
การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ

การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ
การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ
การดูแลสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...

ชาวมิ่งดี
thaimint@thaimint.com

ข่าวชาวม้งนี้จะขอฝากวสรุปการประชุมเรื่อง "แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาลำปางสู่เมืองมรดกโลก" ที่ได้รับขึ้นเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2553
โดยทางวิทยากรมีฝ่ายหลวง มาเรียนแจ้งให้ท่านได้ทราบ

โครงการประชุมดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 117 ท่าน เป็นตัวแทนจากภาครัฐและเอกชนมีการศึกษา 02 ท่าน มีผลงานจากศูนย์โครงการฯ 25 ท่าน โครงการประชุมนี้ได้รับเกียรติจากนางสุเมธ นวลรัตน์มาเป็นผู้บรรยายการจัดทำหนังสือขาย มาเป็นประธานในพิธีเปิดงาน และท่านได้ให้เกียรติในการกล่าวเปิดงาน เรื่อง นโยบายการขายของจังหวัดเชียงราย โดยท่านเป็นผู้เสนอสรุปใจของจังหวัดเชียงราย ที่มีพื้นที่ปลูกและปริมาณผลผลิตเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ จึงเห็นควรให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนในแง่การตลาด มีการกำหนดนโยบายการขายของเมืองเชียงรายขึ้น เพื่อผลักดันให้ชาวแม่เหล็กมาเล่นของจังหวัด มีนโยบายที่เน้นการส่งเสริมให้ชาวเป็นสินค้าที่ปลอดภัยมีมาตรฐานสูง ปราศจากสารเคมีและพิษ เน้นให้ชาวเป็นสินค้าราคาถูกอันเปรียบเสมือนว่าผู้เป็นของชาวเชียงราย

ภายในงานได้มีการบรรยายพิเศษ เรื่อง “บทบาทของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชียงราย” โดย รศ.ดร. จินตย์ สิริชนะ ประธานคณะกรรมการอำนวยการมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ท่านได้กล่าวถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงในการผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชียงราย เพื่อผลักดันให้การพัฒนาจังหวัดเป็นรูปธรรมและเป็นเส้นทางอันค้ำพลัง ในการผลักดันดังกล่าว จะร่วมมือกับ อบ.ม.ส.อ.ส.ค.ป.ระดมพลัง 3 ภาคส่วนสำคัญ ได้แก่ ภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคการเมือง ร่วมมือกันในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดเชียงราย มีการวิเคราะห์นโยบายภาพปัจจุบันของจังหวัดเชียงรายว่ามีโครงการอย่างไร มีปัญหาในด้านต่างๆ เช่น งบประมาณ ผลิตผล และภาคธุรกิจ เป็นต้นแล้ว มีการวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และระดมหน่วยงานการแก้ปัญหาในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดเชียงรายเพื่อขยายผล มห.ราชภัฏเชียงใหม่ จะเป็นหน่วยอำนวยการในการขับเคลื่อน มีหน่วยงานประสานระดมทรัพยากรส่งเสริม เช่น ที่เขื่อนสิริกิติ์จะสร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำลาวกาว ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มีบุคลากรและทรัพยากรสำคัญในจังหวัดเชียงราย ให้บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อการพัฒนาจังหวัดเชียงราย

ในการประชุมได้รับเกียรติจากวิทยากร 3 ท่านที่มาร่วมบรรยายในงาน คือ คุณเจ๊เกิ้ล ภริณีพัฒน์ กรรมการผู้จัดการบริษัท ช่างมิ่ง จำกัด บรรยายในหัวข้อ โอกาสทางเกษตรสำหรับคนไทย คุณณิชากร อึ้งไพระแก้ว กรรมการผู้จัดการบริษัท “หมอยักษ์” จำกัด บรรยายในหัวข้อ แนวทางการบริหารธุรกิจ และ ดร.จ.พณ. วิญญายอง ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พิเศษสุด บรรยายในหัวข้อ “การพัฒนาอาชีพเกษตรกรจากอดีตถึงปัจจุบัน”

ในช่วงปีของการประชุมเป็นวาระพิเศษแห่งรัฐประหารและระบอบการปกครองที่เปลี่ยนยุทธศาสตร์การพัฒนาชาติขึ้นมาโดย อ.ดร.ธีรพงษ์ เทพ
ทพันธุ์ ที่รับตำแหน่งเป็น นายกรัฐมนตรีคนสี่คน ซึ่งเป็นผู้ตั้งมาของนักศึกษาโลกในปัจจุบัน นักยุทธศาสตร์ไทยในปัจจุบัน และคณะกรรมการที่เปลี่ยน
ยุทธศาสตร์การพัฒนาชาติขึ้นมา จากการรณรงค์ของ ส.ส.อภิชาติ และชาวไทยในปัจจุบัน ซึ่งเห็นว่าการของเจ้าหัวคิดเพียงรายวันนั้นหากที่มีโอกาส มี
ที่ปรึกษาในทางสังคมและนักคิด เป็นนักคิดที่มีแนวคิดที่สามารถกว้างไกลเสียให้กับจังหวัดได้ อย่างไรให้สามารถมีเพื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนา
เมืองชายฝั่งสามารถทำให้บรรดาผู้ประสพได้ เพื่อการมีปัญญาละเอียดลออต่าง ๆ เช่น ขาดนโยบาย คิดทางและงบประมาณแห่งกลยุทธ์ที่ชัดเจนของภาครัฐ
ขาดความชัดเจนของนโยบาย บทบาทและโครงการของม.ค.ระนาถยาน ขาดการพัฒนาอย่างบูรณาการ ไม่มีการประสานงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน
และภาควิชาการ และขาดการลงสู่ปฏิบัติที่เป็นตัวขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ประสานงาน จัดการผลงาน และรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมของการ
พัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่ง

ในการนำเสนอทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปี ๒๕๖๑ มีการนำเสนอบทการศึกษารวบรวมภาษาเขียนวัยไว้ 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาผู้ประกอบการและพัฒนากลุ่มสหกรณ์ในกลุ่มอุตสาหกรรม
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เกษตรและเพิ่มความเข้มแข็งทางการพาณิชย์
3. ยุทธศาสตร์การวิจัย พัฒนาและส่งเสริมเทคโนโลยี
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคฐานเงินทุนและสวัสดิการ
5. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่สหกรณ์ชุมชน
6. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและสร้างโอกาสทางการตลาด

ในการวิจัยเชิงอนุกรมเวลาสตรีได้แบ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาการและภาคเอกชน แต่ละภาคส่วนมีบทบาทหน้าที่และหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

Know More About Tea

พันธุ์ชา (Tea Variety)

ศาสตราจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ ชัยวัฒน์
apt. shai@teanet.com

ศาสตราจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ ชัยวัฒน์ คณะผู้จัดทำจดหมายข่าวชา มีความยินดีที่จะเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับชาให้กับท่านผู้อ่าน โดยในฉบับนี้จะเป็นเรื่องของพันธุ์ชา มาช่วยแบ่งปันความรู้กันค่ะ

ชา มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Camellia sinensis* เป็นไม้ไม่ผลัดใบ จัดอยู่ในตระกูล Theaceae วงศ์ Camellia มีจำนวนโครโมโซม (2n)=30 (Linnaeus, 1753) สำหรับพันธุ์ชาที่นิยมปลูกในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 สายพันธุ์ ได้แก่ สายพันธุ์ชาจีน (*Camellia sinensis* var. *sinensis*) และ สายพันธุ์ชาอัสสัม (*Camellia sinensis* var. *assamica*)

สายพันธุ์ชาจีน *Camellia sinensis* var. *sinensis*

สายพันธุ์ *sinensis* หรือสายพันธุ์ชาจีน นำพันธุ์มาจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมาตั้งแต่ครั้งโบราณ เป็นสายพันธุ์ที่มีใบเล็ก ใบยาวรี ปลายใบแหลมหรือมน และเป็นที่ต้องการของตลาดปลูกมากในพื้นที่ยกย่องหรือตอนบน เช่น จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน การปลูกจะปลูกเป็นแถวแบบขั้นบันได มีการจัดการแปลงปลูกอย่างเป็นระบบ และจัดตั้งกิ่งอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้หาแตกยอดใหม่และสะดวกการเก็บเกี่ยวผลผลิต

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของสายพันธุ์ชาจีน

ลำต้นเป็นไม้พุ่มขนาดเล็ก มีลำต้นเรียบ สูงประมาณ 1-6 เมตร กิ่งอ่อนปกคลุมด้วยขนอ่อน กิ่งแก่มีสีเทา

ใบ มีก้านใบสั้น แผ่นใบมีสีเขียวเข้ม โคนใบมน ปลายใบแหลมหรือมน กว้างประมาณ 2.0-3.0 เซนติเมตร ยาวประมาณ 5.0-10.0 เซนติเมตร เว้นใบแรกที่ใบรูปไข่เล็กน้อย ส่วนปลายของหักมีขนเล็กน้อย แผ่นใบมีสีเขียวอ่อนหรือเขียวเข้ม ก้านใบยาวประมาณ 8.0 มิลลิเมตร ด้านบนของก้านใบปกคลุมด้วยขนอ่อน

ดอก มีก้านและกลีบดอกยาวประมาณ 12.0-15.0 มิลลิเมตร ส่วนของก้านดอกประมาณ 8.0-10.0 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงมีจำนวน 5-6 กลีบ มีรูปทรงโค้งมน กลีบดอกสีขาวหรือสีเหลือง (corolla) ที่มีลักษณะคล้ายหยดน้ำ กลีบดอกมีจำนวน 7-8 กลีบ กลีบดอกมีความยาวประมาณ 1.0 - 2.0 เซนติเมตร กว้างประมาณ 0.8-2.3 เซนติเมตร เกสรตัวผู้มีจำนวนมาก ประกอบด้วย อันธะของเกสรติดอยู่ติดอยู่กับหลอดของเกสรตัวผู้ และของเกสรตัวเมีย ส่วนล่างของก้านติดกันเป็นวงกว้าง ของเกสรตัวเมียยาวประมาณ 8.0-12.0 มิลลิเมตร ประกอบด้วยรังไข่ที่ปกคลุมด้วยขน ปากเกสร (style) เป็นก้านกลม ยาวประมาณ 3-4 มิลลิเมตร ภายในรังไข่มีไข่ติดกันเป็น 3 ช่อง

ผล เป็นผลรูปทรงกลม มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2.0-4.0 เซนติเมตร เมื่อผลแก่เต็มที่จะเปลี่ยนเป็นสีแดง

เมล็ด กว้างประมาณ 10.0-14.0 มิลลิเมตร ผิวของเมล็ดเรียบ มีสีน้ำตาล หรือน้ำตาลอมแดง หรือน้ำตาลเข้มเกือบดำ

สายพันธุ์ชาอัสสัม *Camellia sinensis* var. *assamica*

สายพันธุ์ *assamica* เรียกกันโดยทั่วไปว่าเป็น "ชาอัสสัม" หรือ "ชาพื้นเมือง" หรือ "ชาป่า" ชาอัสสัม มีแหล่งกำเนิดมาจากประเทศอินเดีย พบมากตามป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าชาอัสสัมในบริเวณหุบเขาที่สูงกว่าสายพันธุ์ชาจีน เป็นชาที่เจริญเติบโตได้ดีในสภาพป่าที่มีร่มเงา และแสงแดดปานกลางประมาณ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของสายพันธุ์ชาอัสสัม

ลำต้น เป็นไม้พุ่มขนาดใหญ่ กิ่งอ่อนปกคลุมด้วยขนอ่อน ชาในกลุ่มนี้มีลักษณะเป็นไม้ขนาดใหญ่ อาจสูงถึง 17.0 เมตร และมีขนาดใหญ่มากกว่าชาในกลุ่มชาจีนอย่างเห็นได้ชัด กิ่งมีลักษณะเปลี่ยนเป็นสีเทา

ใบ มีลักษณะเป็นใบเดี่ยว ปลายใบแหลม การเรียงตัวของใบเป็นแบบสลับและเวียน (twist) ใบมีความกว้างประมาณ 3.0-6.0 เซนติเมตร ยาวประมาณ 7.0-16.0 เซนติเมตร เว้นใบแรกที่ใบรูปไข่หรือรูปรี กว้างประมาณ 5.6-7.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 17.0-22.0 เซนติเมตร ขอบใบมีลักษณะเป็นฟันเลื่อยเล็กน้อย จำนวนหักฟันเลื่อยเฉลี่ยประมาณ 9 ฟัน/ความกว้างของใบ 1.0 นิ้ว ส่วนของก้านใบและก้านหักใบมีขนปกคลุม แผ่นใบมีสีเขียวเข้มถึงสีน้ำตาล

ดอก เจริญเติบโตบริเวณส่วนปลายกิ่ง ส่วนใหญ่ติดดอกติดกันเป็นกลุ่ม ก้านดอกยาวประมาณ 10.0-12.0 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงมีจำนวน 5-6 กลีบ และกลีบเลี้ยงมีขนาดไม่เท่ากัน มีรูปทรงโค้งมน กลีบดอกสีขาวหรือสีเหลือง (corolla) ที่มีลักษณะคล้ายหยดน้ำ กลีบดอกมีจำนวน 5-6 กลีบ ส่วนโคนกลีบติดกับฐานของผล ส่วนปลายกลีบแยกออกจากกัน มีรูปร่างคล้ายรูปไข่หรือรูปรีของเกสรตัวผู้ติดกันเป็นวงกว้าง ส่วนล่างของก้านติดกันเป็นวงกว้าง

ผล เป็นผลรูปทรงกลม มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2.0-4.0 เซนติเมตร

เมล็ด กว้างประมาณ 10.0-12.0 มิลลิเมตร ผิวของเมล็ดเรียบ แข็ง มีสีน้ำตาล หรือ น้ำตาลอมแดง หรือน้ำตาลเข้มเกือบดำ

ឆ្នាំ ២០១២ ៖ ១០០%

ชาลียะแปงฟ้าหลวง
สิงหาคม ๒๕๕๐

